

STIG DEGN HANSEN

Stig Degn Hansen blev født i 1946, udlært som typograf og litograf i hjembyen Tønder og kom til Aarhus som 22-årig. Tre elever fra 5. A, Samsøgades Skole, interviewer her Stig – og det kommer der en hel del guld Korn ud af.

Interviewere: Sigurd Lindvang, Askar Rou H. Nielsen, Lukas Davood Eriksen, den 21. februar 2017

DERHJEMME

HVORDAN VAR DET AT IKKE HAVE KØLESKAB, ELLER HAVDE I DET?

Jeg har altid haft køleskab hjemme, også da jeg var lille. Jeg kan ikke huske sådan her, men da jeg var en syv-otte år, da kan jeg huske vi havde køleskab, så det ved jeg ikke noget om at der ikke var.

HVORDAN VAR DET I 2. VERDENSKRIG? LEVEDE DU IKKE DENGANG?

Nej nej. Jeg er født lige efter. 1946, så den var overstået.

VAR DEN OVERSTÅET, DET VAR HELDIGT.

Ja det var heldigt. Nu tror jeg ikke, at den var så slem i Danmark som mange andre lande, Danmark var ikke så hårdt ramt. Så, så gammel er jeg trods alt ikke. Og selvom jeg havde været fra '45 så havde jeg heller ikke kunne huske det, jo.

HVOR MANGE SØSKENDE HAR DU?

Jeg har ingen, nej. Jeg er enebarn. Et forkælet enebarn, det er der nogen der siger. Det synes jeg jo ikke selv.

HAVDE DU PLIGTER?

Derhjemme?

JA.

Ja sguda. Der var ingen opvaskemaskine dengang, så kan I jo godt regne ud hvad jeg vil sige, ikke? Altså opvask og jeg skulle også ... Nu boede vi så i et hus, jeg skulle også feje, jeg skulle slå græs.

LEVEDE DU PÅ LANDET OGSÅ?

Nej nej, det var inde i en by, eller det var et hus jo. Jeg skulle da sådan ... Jeg havde et, måske fordi jeg var enebarn, og var lidt forkælet. Og min mor havde halvdagsarbejde og min far heldags. Det var meget almindeligt, men det almindelige dengang var at ens mor ikke arbejdede udenfor hjemmet, det er jo ikke så tit man ser det mere, næsten aldrig. Ja så skulle jeg gå i byen nogle gange og købe ind og sådan noget eller, ja. Men jeg havde nok ikke mange pligter i forhold til mange andre. Det tror jeg såmænd ikke jeg havde.

HVAD LAVEDE DINE FORÆLDRE? ALTSÅ DIN MOR HUN ARBEJDEDE HJEMME?

Min mor hjalp nede på min ... Min mor og far var begge to udlærte frisører, men så blev de syge, fik tuberkulose. Og så måtte de ikke arbejde med det mere. Der havde de en selvstændig forretning. Så måtte de finde noget helt nyt. De skulle starte forfra faktisk. Og det var hårdt, som jeg har forstået det. Så købte han et bilfirma: Deres benzintank og deres ... sådan noget med bildæk. Og så var der selvfølgelig også ... man kunne få smurt biler og sådan noget. Og det arbejde, jeg tror nok det, jamen det var en ret god forretning, det blev det. Han

arbejdede også altid og så min mor, hun hjalp også der. Det var jo så ufaglært arbejde kan man sige, men de havde så uddannelse. De lå på sygehuset et helt år begge to i Silkeborg. Der bor jeg så ved min bedstefar og bedstemor.

SKOLEN, FRITIDEN OG HJEMBYEN TØNDER

HVORDAN VAR DET AT GÅ I SKOLE DENGANG?

Ja, det tror jeg var noget helt andet end i dag, eller det ved jeg, og dengang fik vi jo en på hovedet. Tit? Ja det var selvfølgelig hvem man var, det var forskelligt. Drengene de fik mere en på hovedet. Vi fik ikke tæsk, vi fik altså en lussing, eller en ... jamen og den her, det kan man ikke se, i håret og så videre. Og så også, hvad skal man sige, sådan noget med hvis man kom for sent i skole, så kunne du så var ... Der var jo en skolevagt på, det ved jeg ikke om der stadigvæk er, altså en lærer der havde vagt. Hvis du kom for sent, så var der lidt forskel på hvad lærerne gjorde. Nogle gange fik du lov til at vælge, hvad vil du helst: Skrive hjemme 200 gange: "Jeg må ikke komme for sent", eller have en på hovedet. Så du kunne vælge, altså lussing, ikke? Og de fleste valgte vist nok en lussing, der var ingen der gad at skrive 200 ... Men prøv at forestille jer, skrive 200 gange hjemme i et hæfte: "Jeg må ikke komme for sent".

EJ, DET VAR KEDELIGT.

Ja det er lidt kedeligt. Men det var der også nogle der gjorde, hvis de så ikke kunne lide at få en på hovedet, det er der ikke så mange der kan. Men så var det overstået. Og så var der jo lærerne, altså. I starten der sagde man jo 'de' til læreren. Det tror jeg faktisk at jeg gjorde i hele min skoletid. Der sagde man 'de' til læreren og det var så en eller anden ... så havde man sådan en eller anden form for afstand – respekt og man kan så diskutere om man var bange for læreren eller bare havde respekt. Det er sådan ... de er sådan lidt i familie med hinanden, ikke? Så det var noget helt andet at gå i skole.

HVILKE FAG HAVDE DU I SKOLEN?

Åh, jeg havde jo mange. Vi havde jo rigtigt mange fag, fordi det var jo sådan, der skete jo meget i skolen der. Vi havde blandt andet latin. Jeg ved ikke om der overhovedet er det i dag. I hvert fald ikke i ... Jeg har realeksamen, som det hed dengang, og vi havde tysk og engelsk, jamen alle de fag I kan komme på. Fysik,

matematik, ja dansk naturligvis og noget der hed naturhistorie, det er vist biologi i dag. Og vi havde mange forskellige fag. Ja, jeg kan ikke komme på nogle ... Vi havde selvfølgelig ikke noget med IT og alt sådan noget, for det fandt- ... Det vidste man ikke hvad var dengang, vel?

HVORDAN VAR FORHOLDENE MELLEM LÆRERNE OG ELEVERNE?

Jeg kan fortælle en god historie, og det er ikke engang en historie. Vi fik en ny lærer efter sommerferien. Og dengang var vi ... det kan jeg ikke rigtigt huske, ligesom i dag tror jeg, i klasserne 25-28 stykker. Så fik vi den her nye lærer. Og dengang, som jeg var inde på før, enten var man bange for læreren, eller havde meget respekt. Og så var der også nogle man ikke havde det for. Ligesom det er i dag. Jeg tror ikke det har ændret sig meget. Den her nye lærer han kom så ind i klassen. Og jeg ved ikke om I kender det der med ... Jeg tror jeg har været på jeres alder, at man skulle være usandsynligt dum, hvis man ikke kunne se at ham her læreren han var simpelthen pissefarlig. Altså hans udstråling, hvis I forstår, sådan så man kunne se ham der han satte tingene op til katederet. Vi stod op som man skulle, han kom op til katederet: "Sæt jer." Og så ligesom ja hunde der sætter sig i dag, ikke? Og så spurgte han jo om hvad vi hed og sådan noget og så skulle vi så i gang med noget, ikke? Og der var fuldstændig tavshed i klassen, og det var der normalt ikke. Der var altid sådan lidt hvisken og tischen, men ikke råben og sådan noget. Så er der en der rejser sig og går op til katederet og spidser sine blyanter. Og der var fuldstændig stilhed, jeg glemmer det aldrig! Og læreren han sidder der, og han står og spidser der. Så går han ned igen, så da han er kommet halvvejs ned, så råber læreren efter ... eller ja, han råber ikke, han siger bare: "Du, der lige var heroppe og spidse blyant, kom lige herop igen." Det gjorde han så, så rejste læreren sig op så fik han sådan en lussing, ja og det passer så man kunne høre at det sang i hele ... Sådan en lussing. Så sagde han: "Næste gang der er nogen, der skal op og spidse blyanter, så spørger de." Den lærer der, ham bliver jeg faktisk glad for. Jeg synes han var dygtig. Man havde respekt for ham, man lærte noget ved ham. Men den ene lussing, jeg tror ikke han gav andre lussinger. Nogensinde siden på skolen. Fordi han ... Alle vidste, Erik Jørgensen, hed han ... Nej, Erik Nielsen hed han. Han var, ja. Og han var så var han ... Det var så træls for ham der fik den der på hovedet. Det var han sådan set så vant til, så det gjorde ikke så meget. Men det var det der skulle til. Og så var der jo nogle lærere som råbte og skreg og

slog og dem havde du faktisk ikke rigtigt respekt for. Men dem der var respekt for, det var nok dem der var gode til at ... hvad skal man sige... at undervise os og fange os og gøre fagene interessante. Og der er meget af sådan nogle røvsyge fag man ikke gad. Det er helt normalt, ikke? Og så skulle han jo så også kunne forstå at lige, ja engang i mellem hen og have fat i ørene på dem, eller udenfor døren eller op i skammekrogen eller skrive hjemme 100 gange. Sidde efter. Ved I hvad eftersidning er?

JA.

Ja. Jamen bruger I det sta- ... Det har I ikke noget af mere, vel?

NEJ.

Det var meget brugt. Så kunne du så lave lektier, så det gjorde sgu ikke så meget. Det var, jeg vil ikke sige forholdet var godt. Det synes jeg ikke i forhold til hvad man ser i dag. Det synes jeg ikke. Og der var nogle skolelærere som gjorde stor, det var det værste, forskel på børn. Nogle de kunne lide, og så andre de ikke kunne lide. Og det må man ikke. Det synes jeg er forkert. Du skal behandle alle folk ens. Også som lærer, det er vigtigt synes jeg. Så kan det da godt ske, at der er nogle du bedre kan lide, så må du skjule det. Dengang var det helt tydeligt, der var nogle som læreren ikke kunne lide, så fik de også tit dårlige karakterer. Selvom de egentlig var gode nok til det. Så kunne de, ja. "Han er en grim dreng ham der, han skal have dårlige karakterer." Det er jo ikke så godt.

HVAD MED SKOLEN, ALTSÅ HVORDAN VAR DET ELLERS?

Jamen det var jo altid gode ... man skulle altid ud. Du måtte ikke være indenfor. I hvert fald, ja der var så hvis der var hårde vinde der. Så kunne du blive i klassen eller i aulaen. Ellers skulle du altid ud. Og så når du starter om morgenen så stod man altid i rækker udenfor døren til klassen. Så kom skolelæreren og åbnede døren: "Så må I gå ind." Så stillede man sig op igen og blev stående ved de fleste lærere, så vil de huske dig. Og så: "Sæt jer." Har I nogensinde set en film der hedder Det forsømte forår?

NEJ, NEJ DEN HAR VI IKKE SET.

Eller læst bogen? Den skal I læse på et tidspunkt.

HVAD HANDLER DEN OM?

Den handler netop ... det er så godt nok på et gymnasie. Den er skrevet af en fantastisk forfatter der hedder Scherfig. Prøv at spørge jeres lærere, eller I skal måske lige være et par år ældre inden I læser den. Dengang var lærerne ikke bare ... Der var de for at sige det rent ud, nogle dumme svin, ikke? Virkeligt virkeligt små diktatorer. Det er en der bestemmer alt. Og der var der også noget med, nogle du kunne lide: kæledægger. Og der mobbede læreren dengang virkeligt. Slog, gjorde alt hvad man ikke gør i dag. Så, men den skulle I prøve at læse engang. Der får I forholdet mellem skolelærere og så ... Og der snakker vi ikke om respekt, der snakker vi simpelthen, de var pisserød for læreren. Mange af dem.

HVILKE BUTIKKER KOM DU I? HVAD HED DE?

Jamen dengang der kom du jo ikke i... når du kom i butikker, i hvert fald i jeres alder, så havde du altid mor og far med. Altså, ja ikke når man skulle købe slik og sådan noget, men når du skulle købe, ja alt det andet. Nu sagde jeg godt nok at jeg var ude at handle ind, men det var så efter en liste. Dengang var der jo ikke noget der hed supermarkeder. Så gik man til købmanden efter det, til bageren efter det, og slagteren og så videre. Så havde du en seddel med og så lagde du den bare og så fik du det. Jeg gik ikke rigtigt i nogle butikker egentlig, jeg havde jo heller ingen penge.

HVAD MED FRITIDEN, HVORDAN VAR DET?

Det var fedt! Dengang var, jeg tror faktisk, dengang var der slet ikke alt sådan noget med mobiler.

NEJ, DER VAR HELLER IKKE COMPUTERE ELLER SÅDAN NOGET DER.

Overhovedet ikke. Nu er jeg så vokset op i sådan en mindre by. Ja, jeg tror der bor noget med 7000-8000. Der kunne vi jo gå rundt ligesom vi ville og spille fodbold og jamen hvad der nu var mulighed for. Man kunne deltage i mange ting, ikke? Og der var ikke noget med ... Man skulle bare være hjemme til spisetiden, det var sådan set ... I hvert fald for mit vedkommende. Og så skulle

man selvfølgelig også have lavet nogle lektier, det kontrollerede forældrene også lidt, ikke? Der var ingen kontrol med det ... Hvis I forstår hvad jeg mener.

DET FORSTÅR JEG GODT.

Med at du skulle ... Hvor er du henne og sådan? Det vidste min mor og far, ja sgu ikke en skid om. Det gjorde de faktisk ikke. Sådan tror jeg mange gjorde, fordi der var jo masse man kunne lege med og senere ... Ja spille fodbold er jo også en form for leg. Men du kunne lege med på gaden og jeg ved ikke om, jeg tror allerede fra før 2. -3. klasse, jeg har været der en otte-ni år, så rendte man bare rundt.

BOR I ALLESAMMEN TÆT PÅ HINANDEN SÅ?

Ja nu var vi jo ikke nogen stor by, men det var jo typisk klassekammerater, men også dem du kendte fra fodbold. I den by jeg var i der var der vist ... Hvad var der? Tre store ... Eller jeg gik på en stor skole, hvor der var mange elever. Og så var der nogle mindre skoler også, men alle kendte ... Jeg vil ikke sige at alle kendte alle, men man kendte mange.

JA OKAY. HVOR GIK DU I SKOLE HENNE?

Jamen i Sønderjylland i en by der hedder Tønder på noget der hedder Kommuneskolen, det var den store skole, som jeg sagde lige før. Og den var helt ny, dengang. Den er der stadigvæk, nu er den så ikke ny mere. Og det var over ... Ja det er jo over, ja det er jo over. Hvornår stoppede jeg med at gå i skole? Der var jeg ... 17. Det kan jeg ikke lige huske, om jeg var 16 eller 17. Også kan jeg så trække 17 fra 70, ikke? Og I har jo regning i skolen, og det giver sådan noget som cirka 53 år siden, så det er mange år. Det er sådan cirka ja en fire-fem gange mere end I er gamle, jo. Det er længe siden. Det er det.

VOKSENLIV I TØNDER OG AARHUS

HVAD MED FORHOLDET TIL AARHUS?

Hvad for noget siger du?

HAN BOR IKKE I AARHUS. VOKSEN LIV, HVORDAN VAR DET, ELLER HVORDAN ER DET?

Altså nu?

JA SÅDAN NU, OG DER HVOR DU VAR 40-30 ÅR?

Jamen altså. Jeg flyttede til Aarhus for snart, ja 45 år siden. Det er jo længe siden. Og jamen voksenlivet. Tja hvad kan jeg sige, jeg tror det var sådan ret normalt, man skiftede arbejdsplads og så havde man ... Man blev udlært i den by også, det var Tønder der. Og så arbejdede et par år efter man var udlært som typograf og litograf, hvis I ved hvad det er?

JA.

Ja, og ja så ville jeg ... Så gad jeg ikke bo i den by mere, fordi ...

DEN BLEV ALT FOR LILLE FOR DIG.

Præcis, ligesom det er i dag, tror jeg. Det tror jeg da ikke det har ændret sig meget, jeg tror det er blevet endnu mere. Jeg tror nok dengang var der flere, eller det ved jeg der var, der blev tilbage hvor de var født og opvokset. I dag er der jo ... Hvis du skal læse videre ... I har sikkert også hørt om noget der hedder Udkantsdanmark, ikke? Det er jo en af årsagerne, det er jo netop at mange unge når de er typisk færdige med gymnasiet, så er de vel 18 år cirka, ikke? 18-19 år, så flytter de. Mange af dem. For det første fordi at de skal have nogle uddannelser. Og for det andet fordi de ikke gider at bo, eller måske synes de at de vil ud at prøve noget andet, ikke? De kan heller ikke holde ud at bo hjemme mere. Dengang der boede man meget længere hjemme, end man gør i dag. Og det har noget med penge at gøre. Dengang kunne man heller ikke sådan få for eksempel lejlighed. Det kunne man bare jo ikke få sådan, eller købe eller leje, fordi der var ikke de lej- ... Der var ikke så mange lejligheder. Der boede man meget tit hjemme. Mens man typisk var i lære, ikke? Som håndværker eller typograf, eller lige meget. Så bor man, jeg vil tro, jeg har ikke nogen kammerater, der ikke boede hjemme indtil de var i hvert fald 20. Og mere. Det gjorde de, jeg tror jeg var 22 inden jeg flyttede hjemmefra, men vi havde også et stort hus. Og så flyttede jeg så til Aarhus.

JA, SÅ LIGE SIDEN DU VAR 22 FLYTTEDE DU TIL AARHUS.

Ja. Og der har jeg så boet mange steder og alt det der. Men altså voksenlivet, det har været fedt! Og da jeg kom til Aarhus, der var der jo slet slet ikke så meget gang i den, som der er nu. Der er noget ... Aarhus er jo virkeligt en fantastisk by. Selv som pensionist. Der sker SINDSSYGT meget, hvis man gider opsøge det. Det gør der.

HVAD SYNES DU, AT AARHUS SÅDAN KUNNE GØRE BEDRE VED BYEN?

Jeg synes Aarhus er en fantastisk by, og du kan jo altid gøre noget bedre. Men altså ... Det er svært at sige fordi der sker jo noget nyt hele tiden. Men sådan noget som jeg synes er vigtigt, det er offentlig transport.

JA LIGESOM BUS OG SÅDAN NOGET DER.

Ja. Bus og Aarhus det er sådan en sjov størrelse fordi den er for lille til at have... Nu som KBH, de har jo både tog, metro og... Og det får vi så også, eller spurvogne i hvert fald. Men jeg synes, at de skulle gøre mere for at få mange af bilerne væk inde fra centrum, og det kommer også. Det ved jeg, det er noget med politik at gøre. Det er der mange, de synes, de vil helst køre lige hen til hvor de skal handle, ikke? Men så må man da køre ud til de store indkøbscentre hvor der er parkeringspladser, men inde i byen i den gamle del jeg synes ikke der skal være ret mange biler. Jeg synes Aarhus er en fantastisk by, så jeg har svært ved at finde noget negativt rigtigt om den. Det har jeg godt nok.

DU HAR OGSÅ BOET DER I MANGE ÅR.

Ja, det har jeg. Og jeg har set ... i starten gik det jo langsomt, det er indenfor de sidste 10-15 år, der virkelig er sket noget i Aarhus. Det er der.

HVORDAN VAR DET SÅ DENGANG DA DU KOM TIL AARHUS, VAR DER OVERHOVEDET NOGET?

Jamen det var der jo, fordi jeg kom jo fra en ... Det var en af grundene til at jeg flyttede til Aarhus, det var jo en stor by i forhold til der hvor jeg kom fra. Og så var der jo altid ... Dengang gik man jo meget op i at gå i byen og sådan noget, det gør man i min alder, da jeg var et par og tyve. Og der var der jo masser af også, det var dengang der var diskoteker, det ved I jo godt. Det er der jo

stadigvæk. Men dengang var der rigtigt mange og også mange steder hvor der var levende musik.

LEVENDE?

Ja altså nogle rigtige der stod og spillede. Ja det kaldte man levende musik. Natklubber og sådan noget. Det har man jo ikke så meget af i dag. Det er mere diskjock-... DJ's og sådan noget, ikke? Men altså i forhold til dengang og så nu er der jo sket rigtigt meget i Aarhus. Restauranter og kulturliv og ... Men som jeg siger: "Aarhus det er en fed by." Den er ikke for stor, og den er heller ikke for lille.

BLEV DU GIFT?

Ja.

HVEM BLEV DU GIFT MED?

Jamen det var en jeg mødte igennem Badminton. Hende er jeg så skilt fra nu. Det blev jeg for, 17 år siden nu. Men nu bor jeg så sammen med en mere igen. Jeg tror det er ret almindeligt i dag at ... Jeg har en enkelt søn, han er så 38 og også gift og har også børn. Så, det er sådan det der sædvanlige mønster tror jeg.

REJSER OG JOB

HAR DU NOGENSINDE VÆRET UDE FOR DANMARKS GRÆNSER?

Altså rejse? Ja, meget.

HVOR GIK DIN FØRSTE TUR HEN, DA DU VAR UDE AT REJSE?

Ja, ude at rejse, det er jo sådan når man skal lidt længere væk, ikke? Jamen uha, jeg tror nok at det var med mine forældre jo. Jeg tror det var i Holland. Og der har jeg vist været 9 eller 10 år, så det er jo 60 år siden. Det var til Holland. Og lige siden har jeg faktisk rejst hvert eneste år. Altså ja. Til Norge og Tyskland. Det er selvfølgelig de to ... Eller Tyskland det er jo det nærmeste, ikke? Der har jeg selvfølgelig været rigtig mange gange. Jeg kommer jo også kun fem kilometer fra grænsen, så Tyskland, der tog man meget over den gang. Det gør de jo stadigvæk.

HAVDE DU ET FRITIDSJOB DA DU VAR MINDRE?

Nej. Det havde jeg ikke. Det havde man ikke så meget den gang. Nogle var bydreng, det tror jeg nok var det almindeligste. Og så var der nogle der løb med aviser, det er der vist stadigvæk, eller dengang var der jo ikke noget der hedder de der reklamer man smider rundt i postkasserne. Det fandtes ikke den gang. Men jeg har ikke været bydreng. Eller været ... Meget lidt i hvert fald. Så jeg fik lomme- ... Jeg levede af lommepenge.

HVAD VILLE DU VÆRE, SÅDAN JOBMÆSSIGT DA DU BLEV VOKSEN?

Jeg har aldrig haft så store ambitioner med mit job. Da jeg blev færdig med at blive udlært som typograf, så blev jeg så videreuddannet til litograf, det er sådan noget med at trykke bøger og sådan noget ikke? Så havde jeg egentlig ikke så mange ... Jeg har altid haft så meget andet, som ikke var arbejde. Fritid, fodbold, badminton, og fiskeri. Jeg fisker meget, eller jeg fiskede meget, det gør jeg stadigvæk. Så jeg har ikke sådan været så vildt optaget af mit job, som mange andre, det er der forskel på.

HVOR GIK DIN FØRSTE TUR HEN I UDLANDET?

Den gik til Holland. Det har vi haft, ja. Det var til Holland, altså hvis du ikke regner Tyskland med. Tyskland der var jeg jo tit ovre. Det er ligesom I tager ud til stranden, næsten, ikke? Der var jeg meget.

KENDTE DU NOGEN FRA ANDRE LANDE, DA DU VAR BARN?

Det var sådan, at vi boede tæt på grænsen, og så var der noget der hed det danske mindretal i Tyskland, og de kom jo så over, da de nåede ... nu kan jeg ikke lige huske, hvad klasse det har været i. Det har nok været i noget der hed første mellem. Det findes jo ikke mere. Der kom der et par stykker over, fra en by der hedder Aventoft, som lå en fire-fem kilometer fra Tønder, der hvor skolen var. Fordi de kommer fra en landsbyskole. Og de kunne dansk og også tysk. Og der var der ... men det er så også de eneste, de kom så på skolen der, og gik så indtil de kom i gymnasiet eller gik ud eller sådan noget. Jeg har aldrig ... det der som man kender i dag med indvandrere og flygtninge og sådan noget. Det fandtes jo ikke dengang. Det gjorde det ikke

AARHUS, EUROPA OG VERDEN

HVILKEN VIGTIG EUROPÆISK BEGIVENHED HUSKER DU?

Ej, der er jo nogle stykker. Skal det være en positiv eller negativ?

BEGGE DELE

Begge dele, ja. Jamen europæisk, det er jo mange ting, det er jo stort. Det synes jeg er svært at svare på.

DET ER OGSÅ HELT OKAY.

Ja. Jeg kan ikke sådan komme på, som jeg selv har oplevet i hvert fald. Selvfølgelig synes jeg jo det var ... Det må have været fedt da, det tror jeg er det sidste virkeligt store, det har jo været at 2. Verdenskrig stoppede, ikke? I 1945. Men det er jo før min tid som I ved. Og så har der været masser af, i forhold til det der mindre ting, ikke? Det er jo altid en stor ting og jeg tror ikke at vi kan forestille os. I har jo heller ikke oplevet det. Hvad en krig betyder. Hvad det indebærer, det tror jeg ikke man har fantasi til at forestille sig. At gå at være bange hele tiden for at der kommer noget ned i hovedet på en, ikke? Så det vil nok være et godt råd til jer som voksne. Gør alt hvad I kan, hvis I skal ... og det er politik. Stem på de partier der ikke vil have krig. Det må være det vigtigste overhovedet At undgå det. Uanset, uanset. Man kan altså også være bange for at få noget i hovedet, hvis man går under et stillads. Det kan man, men altså, det er så ikke med vilje.

DET ER SÅ HELLER IKKE MED VILJE NEJ.

Det kan du ikke helt sammenligne med, for altså ... Det var jo også det vi var lidt inde på før, hvor I spurgte sådan med hvad man lavede da man var ung i sin fritid. Bare rende rundt, ikke? Altså dengang var der ikke så mange biler.

VAR DER MEST HESTEVOGNE?

Ej, der var biler, jo der var også hestevogne, men jeg tror nok i dag, at man er blevet meget mere forsigtig med sine børn. Og der sker jo også flere uheld og ting. For det første fordi vi er blevet flere. Alle bilerne er derude, alle farerne. Jeg tror også nogle ting er måske også lidt kunstige, hvor man læser om ... bare for at tage noget grimt; pædofile og sådan noget. Du hører jo om hver eneste gang der sker noget. Det gjorde man jo ikke før, der hørte man ikke sådan ... vi vidste

jo ikke hvad der skete i, ja i Frankrig, eller Italien, eller Syrien eller ... Måske nok lige Tyskland og Sverige. Dengang var der jo ikke noget der hed fjernsyn i starten. Vi anede jo ikke hvad der ... Så kunne man læse det i avisen, men det er jo ikke det samme som at se det på billeder. Man var ikke så bange for noget man ikke ... Man vidste jo ikke det var der. Og måske ... pressen og tv og alt det der, de er med til at gøre livet farligere end det måske er. Så man bliver bange for noget der ikke er der. Det man også kalder paranoid ikke? Og det er jo ikke godt, så nogle af farerne er også selvskabt. For eksempel har jeg jo et eller andet med ... Den tåbelige med at ... Man hører jo at alle børn bliver kørt i skolen af forældrene i bilen, ikke? Resultatet er, at det er pissefarligt på vejen omkring skolen på grund af alle de biler. Det kan da godt ... Nogle har langt, og nogle har også farlige veje, men hvis du bor så du kan gå i skole på, skal vi sige, under en halv time, på en sikker vej, så synes jeg man skal gå. Nu vil jeg ikke sidde og sige her: "Dengang jeg var..." For jeg tror aldr- ... nej jeg er aldrig nogensinde blevet kørt i skole, jeg havde vist et kvarter at gå, og så senere cyklede jeg i skole. Der har aldrig været noget med at jeg skulle køres. Aldrig. Jeg kan ikke huske at der holdt biler og afleverede børn. Og det var ikke fordi ... der var mange biler dengang også. Men det var der ikke, det brugte man ikke.

HVAD ER DIN YNDLINGSTING VED AARHUS?

Det er at der er så mange muligheder. Men ellers så synes jeg, at det der er det fede ved Aarhus, at den er ikke for lille og den er ikke for stor. Det vil sige: Der er ikke langt ud på landet i forhold til for eksempel København. Og nej, København er heller ikke nogen stor by. Der er kort til stranden, ud på landet, der er heller ikke så langt til grænsen og der er heller ikke så langt til Skagen. Vi ligger midt i Jylland. Jeg synes Aarhus ligger fantastisk centralt og der er simpelthen så mange muligheder, som man slet ikke kan nå at udnytte.

GODE RÅD... OG SÅ VIDERE

HAR DU ET GODT RÅD TIL DE UNGE? NUTIDENS UNGE?

Jeg har mange. Det er jo lidt om hvornår vi starter, hvad alder snakker vi om? Jeres alder 12 år?

NEJ SÅDAN, FRA VORES ALDER TIL SÅDAN 18 STYKKER.

Det har I sikkert hørt før: få en uddannelse ikke? Nu skal I ikke tro at uddannelser det er ... Det er ikke altid sådan noget med universitet og sådan noget. Og lange uddannelser. Fordi jeg kan huske jeg sagde, jeg har haft en del med unge og ansættelse at gøre i jobs. I ufaglærte jobs, og så fik de altid at vide: "Du kan blive højst et år." Det var sådan nogle der kom, så skulle de ud og tjene nogle penge til at komme ud at rejse, det var der mange der gjorde. Men også til at tjene nogle penge og spare op når de skulle til at læse. Men de kunne ikke blive længe fordi, et ufaglært job, altså hvor man ikke har lært noget for alvor som voksen, eller halvoksen i hvert fald, det er der ikke ret mange fremtidsmuligheder i. Og det er måske heller ikke så sjovt, men når jeg mener ikke så høj uddannelse, sådan noget som håndværker i ved, murer, tømrer, men der er jo alt muligt elektriker og sådan noget. Det kræver også meg- ... og jeg er ikke et øjeblik i tvivl om at dem vil der blive meget brug for. For dem, der nu er en ja, sådan fra jeres alder, men typisk op til 18, ikke? I fremtiden det er jeg sikker på. Hvorimod jeg siger mange af de der lange uddannelser, universitet for eksempel, der tror jeg nok at mange af dem vil der ikke blive brug for. Nu siger jeg ikke at man skal kun skal uddanne sig i noget hvor man ved der bliver brug for en. Det er selvfølgelig en fordel, man skal også have lyst til det. Det er jo det vigtigste. Det ved jeg i hvert fald med min alder, at lysten til at lave det man nu arbejder med, ja nu bander jeg: Den er fandme vigtig. Og hvis man er træt af sit arbejde, så er man også dårlig til sit arbejde. Det hænger næsten altid sammen. Det er vigtigt, jeg sagde før, at jeg har så mange andre interesser, men jeg har da altid passet mit arbejde. Som jeg nu skulle og mere til, men jeg har ikke sådan, hvad skal man sige, lavet ekstra meget i hvert fald. Men det er vigtigt at man finder det man har lyst til, og det er svært. Det kan jeg godt se, for der er jo også mange muligheder, mange mange flere end vi havde før. Men til gengæld var der måske mere sikkert at man fik arbejde med det ikke? Det er der jo ikke i dag.

JEG TROR IKKE VI HAR FLERE SPØRGSMÅL.

Har I ikke det? Jamen så vil jeg da spørge jer jo. Det kan man da godt, ikke? Nu er I så tre til at svare, så skal det være tre gange så godt. I er nok kommet over

den der, hvor I vil være brandmænd når I er færdige med skolen. Har I nogle ideer om hvad I vil?

I1: NÅR VI ER FÆRDIGE MED SKOLEN?

I2: JEG VIL GERNE VÆRE INGENIØR.

Det er min søn jo. Han er ingeniør indenfor bygge og anlæg. Det som er broer, og ... ej det er næsten med letbaner og broer, jamen det er helt vildt ... Byggeri ... og han er ingeniør i et stort firma. Sådant som det er lige nu, det er der virkelig noget med fremtid i, og vi har jo en glimrende ingeniørhøjskole i Aarhus, så du behøver ikke engang at rejse efter det. Det behøver man jo ikke med ret mange ting, hvis man vil læse videre. Så kan man jo blive i Aarhus, og det tegner også på at mange jeg kender fra min søns tid, de er blevet i Aarhus bagefter og har læst videre. Meget forskelligt hvor længe, til forskel for dem der så er kommet fra, hvor jeg kommer. Og mange andre byer, de rejser til Aarhus. Fordi det er der de kan få uddannelsen. Og måske også fordi de synes deres by er blevet for lille, ikke? Det problem har I ikke, og om det så er en fordel, det ved jeg ikke. Et eller andet sted tror jeg det er sundt nok at komme hjemmefra. Men hjemmefra det kan jo også være, hvis I har forældre der bor i Samsøgade, og I så flytter til Risskov eller Højbjerg ikke. Det er også, hvad er hjemmefra? Hjemme, hvis man kommer meget hjem hver dag, så er man jo ikke kommet hjemmefra. Hvad kunne du så fores... har du nogle ideer om det?

I3: ALTSÅ NOGEN IDÉ OM HVAD JEG VIL VÆRE NÅR JEG BLIVER STOR? JEG TÆNKER SÅDAN EN CYKELRYTTER.

Cykelrytter? Altså professionelt?

I3: EJ MÅSKE IKKE SÅ HØJT OPPE.

Jamen så kan du jo ikke leve af det.

I3: JAVEL JA.

Det kan du jo dyrke ved siden af hvad du læser. Cykelrytter det er jo da om ikke andet, så er det da sundt. Men altså du kan jo sagtens dyrke sport og så læse. Det er jo en fed kombination.

I3: ELLERS HAR JEG IKKE RIGTIG NOGEN IDE OM...

Ej men du har jo også tid nok. Det kommer nok. Men det vigtigste er at du har lyst til det. Hvad med dig?

I1: EJ, IKKE RIGTIGT.

Der er ikke noget der har... Hvad laver din far eller mor?

I1: MIN FAR ER EJENDOMS... EJENDOMSMÆGLER, NEJ IKKE MÆGLER.

Designer siger du?

I1: NEJ, SÅDAN... HAN HJÆLPER EN MASSE LEJLIGHEDER ...

Ja ja, sådan service... Ejendoms... Ja der findes jo mange af... Jeg ved godt hvad du snakker om. Ja.

I1: OG MIN MOR, HUN ER PÅ PLEJEHJEM.

Nå ja, men altså fra min tid, der var det meget almindeligt at man blev det i hvert fald hvad ens far var. Ikke meget mere end i dag i hvert fald. Men som sagt, der er så mange muligheder, så I kan vælge og vrage. Men det er vigtigt at I har noget at gå efter, at I ikke bare laller afsted. Men I skal huske at have det hele med, jeres fritid, jeres venner og... Og nu har jeg selv sagt at arbejde, det var ikke sådan det der... Jeg havde ikke sådan ambitioner. Nogle de går virkeligt efter at arbejde; det fylder næsten det hele, ikke? De tjener også mange penge. Jeg tror ikke altid at det er pengene der gør det, det er også fordi de har lyst til det. Men lysten den er sgu vigtig. Og arbejdsmarkedet det bliver hårdere og hårdere. Det gør det, det tror jeg på. Jeg ville nødig være derude i dag. Jeg kunne heller ikke holde til det, men ... Den med ingeniøren skal du holde fast i, hvis du har lyst, selvfølgelig. Og hold dig informeret om hvilken slags. For det er jo indenfor, du kan jo blive indenfor el og ja, alt simpelthen, det er jo helt vildt, det er et kæmpe kæmpe område. Men du er så nødt til at specialisere dig. Følg med i hvad der sker og sig: "Det er sgu mig, det der" Så prøv det. Men så skal du have studentereksamen jo. Skal I allesammen have det? Det går I efter? Er det noget I selv har fundet ud af, eller er det noget I har hørt fra jeres forældre?

I2: JEG TROR DET ER NOGET VI HAR HØRT FRA... ALTSÅ JEG HAR I HVERT FALD HØRT DET FRA MIN BROR OG MINE FORÆLDRE.

Din bror? Ja. Hvor gammel er han?

I2: HAN ER 17 NU.

Går han i gymnasiet?

I2: NEJ, NEJ JEG HAR KUN HØRT DET FRA MIN MOR OG FAR.

Hvad med dig så?

I1: JA JEG TÆNKER, AT JEG VIL GERNE.

Det er noget du selv har fundet ud af? Ja.

I1: OG SÅ LIDT MED MIN SØSTER, HUN GÅR OGSÅ I GYMNASIET.

Selvfølgelig. Man bliver jo inspireret udefra, nogle gange uden at man selv ved det. Påvirket. Det er fint nok, man skal bare ende som sig selv. Hvad med sport så?

I1: FODBOLD.

I2: FODBOLD.

I3: SPRINGGYMNASTIK.

Ja, fint. Fint. Er det så ude i Tilst derude?

I3: NEJ DET ER IKKE UDE I TILST. DET LIGGER FAKTISK PÅ KATHRINEBJERGSKOLEN, DEN LIGGER LIGE OPPE PÅ BAKKEN. SÅ KAN JEG GODT LIDE AT CYKLE ELLERS.

Hvor tit er du så til det?

I3: DET ER JEG HVER ONSDAG, OG ELLERS SÅ CYKLER JEG.

Har du så racer og det der?

I3: NEJ JEG HAR IKKE EN RACERCYKEL, MEN JEG HAR EN FORHOLDSVIS GOD CYKEL. JEG TROR JEG HAR DET MAN VILLE KALDE NIVEAUET INDEN RACERCYKLEN. UDEN KUN HÅNDBREMSEN. JEG BRYDER MIG IKKE OM AT DER KUN ER HÅNDBREMSEN.

Er det noget du vil ha'? Du vil ha' en racer så?

I3: JA, DET OVERVEJER JEG.

Ja, jamen den koster jo også penge, jo. Så det er fint nok, at du så finder ud af, eller dine forældre gør, det er vel dem der skal betale den. At det er det du vil, ikke? Det er træls hvis du køber en racer, og så tre uger efter så står den, og så

bruger du den ikke. Eller bare kyler den et sted fordi... Det ved jeg da så meget om... Det er nogle man skal passe på ikke? De skal holdes. Hvad så med fodbold, hvor?

I1: VI HAR SPILLET I TILST BEGGE TO SAMMEN.

I2: JAMEN DET GIK IKKE FORDI HOLDET, DER VAR SÅDAN CIRKA FIRE SPILLERE TILBAGE, SÅ... HVORNÅR VAR DET NU DU GIK DER?

I1: JEG GIK DER SÅDAN TO- TRE MÅNEDER. JEG GIK DER I FJERDE KLASSE OG SÅ STOPPEDE JEG.

I2: OG JEG GIK HER FOR LIDT TID SIDEN, MEN SÅ BEGYNDTE DER AT KOMME ALT FOR LIDT. MIN FAR HAN VAR NEMLIG TRÆNER, MEN HAN STOPPEDE FORDI AT HAN IKKE GAD MERE. SÅ FIK VI EN NY TRÆNER, MEN HAN KOM ALDRIG, OG VI BLEV NØDT TIL AT TRÆNE MED ET ANDET HOLD, OG DET GAD JEG IKKE.

Så I spiller ikke lige nu, så?

I1: EJ IKKE LIGE NU.

I2: MEN TIL SOMMER STARTER VI IGEN, TROR JEG. I TILST IGEN TROR JEG. ELLER I BRABRAND.

Hvor bor I selv henne?

I1: I TILST

I bor i Tilst. Det er altid en fordel at i hvert fald når man starter, og ikke er så gammel, at man spiller der hvor man bor, fordi så kan man komme derhen og alt det der, ikke? Nu kender jeg en del til sport, eller i hvert fald tidligere og der er det altså vigtigt, hvis man selv... du har selv sagt: "Så kom der ikke nogen, så kom træneren ikke." Men man søger hen i de klubber hvor de gør noget for det. Og det kan man jo... Jeg ved ikke hvor man finder ud af sådan noget, men man kan jo spørge sig for, ikke? Man får jo nye kammerater og alt sådan noget. Og det er fedt! Sport er ikke kun et spørgsmål om at være sund. Nu er jeg så en af dem, der siger: "Man skal ikke sidde ved computeren hele tiden." Men også for at lære nogle andre at kende, end dem fra skolen. Det gør du også ved springgymnastik og i hele taget hvor der er flere der kommer sammen uden for skolen, hvor man mødes om en ting man gerne vil, altså fælles interesser. Det synes jeg jo er vigtigt. Så du kan snakke om 117 ting, ikke? Det betyder meget.

I3: DET ENESTE PROBLEM VED MIT SPRINGHOLD ER BARE, AT JEG ER DEN ENESTE DRENG PÅ DET.

Jamen har du så tænkt på? Det kender du jo nok også det der ude i, hvad er det det hedder... Gymnastikgården derude, ude i Tilst.

I3: NÅÅ, JA. FLYING SUPERKIDS.

I2: DER GÅR MIN LILLESØSTER.

I3: JEG HAR BESLUTTET MIG FOR, AT DET ENTEN SKULLE VÆRE AARHUS 1900 ELLER FLYING SUPERKIDS. FOR JEG HAR FUNDET UD AF PÅ MIT HOLD, DER GÅR DET KUN UD PÅ FOR OS, AT VI SKAL VÆRE BEDRE END FLYING SUPERKIDS. DET ER SÅDAN NOGET VORES TRÆNER SYNES. DET ER PÅ ET TIDSPUNKT HVOR VI ER BLEVET INVITERET TIL EN FLYING SUPERKIDS OPVISNING PÅ ET ELLER ANDET TIDSPUNKT OM TO ÅR. SÅ NU SKAL VI BARE ØVE, SÅ VI KAN BLIVE BEDRE END DEM.

Fordi jeg ved, de træner meget. Jeg kender nogen der har et par stykker... Det er så drenge. To endda. Så derfor kunne du ... Nu siger du at der kun er piger, ikke?

I3: JAMEN DET ER SÅDAN LIDT, DET PLEJER... DET STARTER MED, AT DET FØRSTE HALVE ÅR SÅ ER DER FEM-SEKS DRENGE PÅ. OG SÅ EFTER JUL, SÅ PLEJER DER AT VÆRE EN ELLER TO.

Nå så bliver de trætte af det?

I3: JA. DER ER OGSÅ NOGLE, DER TAGER PÅ SKIFERIE OG BRÆKKER BENET.

Nå ja, men det er da ikke dem alle sammen?

I3: JAMEN ALTSÅ, VI HAVDE ET ÅR, HVOR DER GIK FEM DRENGE PÅ MIT SPRINGHOLD, OG DER VAR IKKE NOGEN AF DEM DER DUKKEDE OP EFTER... FORDI AT FIRE AF DEM HAVDE AFGIVET MAIL OM AT DE VAR STOPPET PÅ HOLDET, FOR DE VAR FALDET PÅ SKIFERIE OG BRÆKKEDE ENTEN EN ARM ELLER ET BEN.

Ej det må være et særtilfælde. Men altså, jeg kender ikke så meget til gymnastik, jeg ved bare... Jeg synes næsten ligemeget hvad man laver af sport, bare man laver et eller andet. Det er jo ikke et spørgsmål om at blive verdensmester, dem er der jo ikke så mange af. Spørgsmålet er at have det sjovt, og så komme ud blandt andre og ikke hænge derhjemme og lidt mere end skolen. Det synes jeg da er vigtigt. Så I har nok at tage fat ... I har tiden for jer. Det bliver i hvert fald i forhold til hvad jeg har oplevet en noget andet tid. Med meget travlhed og mange mennesker. Der bliver flere mennesker, ikke?

Og alt det der, men... Jeg tror nu ikke Danmark er så ringe endda, men I skal blive ved med at gøre noget der er sjovt, men man kan jo ikke gå og grine hele tiden. En gang i mellem bliver det sgu også lidt hårdt. Og så er det så vigtigt at man har nogle gode forældre og gode venner, som kan hjælpe en. Så man har det der hedder netværk. Ved I hvad netværk er?

JA.

Netværk, det er vigtigt, at man har nogle der gider at høre på hvad man siger, også når det ikke er sjovt. Men også man kan lege med og senere hen gå i byen, ja alting. Rejse med. Dyrke sport med. Ja. Alt efter hvor gamle I bliver. Ja hvis I tager udgangspunkt i mig, så har I jo sådan cirka en 60 år tilbage i jeres liv, ikke? Det er sgu lang tid? Det kan I jo nok ikke forestille jer. Det skal I jo heller ikke. Det skal I slet ikke spekulere i.

JEG VIL TRO, JEG KAN FORESTILLE MIG DET SÅDAN... 20 ÅR FREM, MEN ELLERS.

Ja. Det kan man heller ikke, det går jo så stærkt, ikke? Men hvad I sådan vil være, så sagde du ingeniør, og sådan lidt mere. Men altså som sagt, det kan skifte mange gange. Det kan det. Rigtigt mange gange. Jeg tror der er rigtig mange, også ældre end jer som sådan går i gang med noget, så ender de ude i noget helt helt andet. Fordi man også igen igennem sit netværk finder ud af: "Hold da kæft, det kunne jeg også godt tænke mig, det lyder lige som mig, det der." Altså inspiration, ikke? Og det tror jeg på at, den inspiration man får igennem andre, det tror jeg er bedre eller nemmere end det man læser sig til. Så ingeniøren, du skal opdatere dig om hvad der foregår, hvilken slags du kunne tænke dig.

HOV DEN HER HAR BARE LIGGET OG...

Hvad, er den udløbet?!

NEJ DEN HAR BARE VÆRET TÆNDT. DEN HAR LIGGET OG VÆRET TÆNDT MENS VI HAR...

Ja, det skal den jo også, ellers har det hele jo været mere eller mindre spildt. Ej, du tændte den jo. Se der kører hjulet op og ned. Så det er noget I har siddet og arbejdet med i klassen det her?

LIDT, ALTSÅ VI HAR LÆST SÅDAN EN SIDE I GÅR. OG SÅDAN NOGET OM ALT DET HER. OG SÅ KAN VI SÅDAN LIDT MERE FORSTÅ DET.

Ja, ja. Men I har selv fundet på spørgsmålene?

JA ... NEJ, DEM HAR VI BARE SÅDAN FÅET. NOGLE AF DEM HAR VI SELV FUNDET PÅ OG ANDRE ER KOMMET PÅ.

Ja ja. Men har I mere at I vil spørge om nu så?

NEJ. VI ER LØBET RIMELIGT MEGET TØR FOR SPØRGSMÅL. ER DER NOGLE SOM HAR ET SPØRGSMÅL? EKSTRASPØRGSMÅL. TO SEKUNDER.

En gang imellem skal man også bare spørge for at spørge. Men man behøver det ikke.

HVORDAN VAR DET AT GÅ I BYEN EGENTLIG? DENGANG DA DU VAR UNG? VAR DET SÅDAN HELT ANDERLEDES?

Hvad alder tænker du på?

SÅDAN 20.

Dengang var der jo ikke noget der hed stoffer. Det var begyndt så småt, men ellers tror jeg ikke det var så ... Du havde jo ikke så mange penge, som på den alder som jeg tror de har i dag, eller jeg ved de har i dag. Det havde du ikke. Og ellers så tror jeg da nok at, hvis jeg nu skal sådan ... Så skulle du ud at have fat i nogle piger. Det var jo det det drejede sig om når du var tyve år. Det vil i også komme til at opleve. Det er jeg sikker på. Eller at have det sjovt, ikke? Og opføre sig åndsvagt ikke? Det synes man jo ikke selv, men det gjorde man vel. Men det er sådan en overgang eller en fase man kommer igennem, og så ændrer det sig også, man bliver klogere, jo. Man lærer ikke at drikke så meget fordi man ikke kunne tåle det. Og man skal prøve grænserne, prøve hvad der er derude. Og det, det kan man ikke gøre igennem andre, det skal man selv gøre. Hvad du bliver fortalt og sådan noget, det kan du ikke bruge til ret meget. Det er jo det man kalder egne erfaringer, ikke? De kan godt være trælse, men de kan også være skide skæg. Det kan de. Mest skideskæg, det er jo det bedste, ikke? De dårlige erfaringer, det er så hvis man nu snakker drikken. Det er med at brække sig og falde og være åndssvag og komme galt afsted, ikke? Men det kommer nok. Det har I sikkert hørt om. Vent med det. Det haster ikke. Det kommer ved

jer også, det gør det vist ved de fleste. Så meget kontakt har jeg med de unge, at... også med mine egne børn at, ja. De er bare nogle gange synes forældrene de er åndssvage, lige så vel som det omvendte, ikke? Men kom bare med noget. Jeg ved ikke hvor lang tid I har.

EN TIME.

En time, jamen så er det ved at være nu. Rejser I så noget? Er i ude at rejse med jeres forældre nogle gange?

I3: DET ER MEST OM SOMMEREN. I SOMMERFERIEN. SÅ ER DE FLESTE UDE AT REJSE. DE ENESTE GANGE JEG HAR VÆRET UDEN FOR DANMARKS GRÆNSER, DET HAR FAKTISK VÆRET UDEN FOR SOMMEREN. JEG HAR VÆRET PÅ MALLORCA TO GANGE. OG BEGGE GANGE VAR DET I EFTERÅRET. SÅ HAR JEG OGSÅ VÆRET PÅ SKIFERIE TO GANGE.

Var det uden for sæsonen?

I3: JEG HAR VÆRET I NORGE EN GANG I SOMMERFERIEN.

Nå, jamen så har du da også været nogle stykker, når du siger et par gange her og et par gange der. Hvad med dig så?

I2: ALTSÅ JEG HAR VÆRET I SPANIEN OG TYRKIET OG SÅDAN NOGET DER. OG SÅ SVERIGE, HVAD MERE HAR JEG VÆRET I?

I Sverige og Norge så har i kørt selv i bil ikke?

I2: JO. OG I TYSKLAND SELVFØLGELIG.

Ja Tyskland. Det har alle danskere. Det kalder man næsten ikke at være i udlandet. Det gør man jo ikke. Hvad med dig så?

I1: ALTSÅ JEG HAR OGSÅ VÆRET I TYSKLAND, SÅ HAR JEG VÆRET I SPANIEN, PORTUGAL, THAILAND, TYRKIET, ITALIEN. JEG TROR, DET ER DET. JEG VED DET IKKE HELT. MALLORCA, JA DET ER SÅDAN CIRKA DET. JEG KAN IKKE HUSKE RIGTIGT MERE DER HVOR JEG VAR ET OG TO.

Men det bliver da også til noget. Og det er da i hvert fald det, hvis jeg nu tager mig selv i at snakke med hollændere om Holland. Jeg havde også nogle forældre... Dengang der kørte man, der var ikke noget der hed... Det var i hvert fald først lige startet, ej det var det ikke engang. Det var i 1950'erne, hvor jeg så har været de der 10-15 år. Der var der jo ikke nogen der fløj på ferie. Det var kun

de allerrigeste. Hvis man rejste til udlandet, det var der ikke mange der gjorde, så var det med bil og så typisk på camping. Sådan for almindelige mennesker. Og camping, det var ikke campingvogne, det var telt. Og det var det også med mig i Holland og så siden hen, der var vi så i Italien, og det var helt vildt den gang. Den gang hvis man skulle køre til Italien, og det var Norditalien, så skulle man mindst overnatte to gange for at nå derned. Der var der ikke så meget der hed motorvej. Og bilerne, de kørte lige så stærkt den gang, der var så ikke så mange af dem. Men der skulle man mindst have to overnatninger for at køre til Italien. I dag der snakker man om: "Ah, vi kører derned i et hug, ikke?" Det er selvfølgelig også lidt langt, men det kan man godt. Altså det hele går hurtigere, men en af de store forskelle er at mange af mine kammerater de kom måske til Tyskland, men det var fordi det lå så tæt på. Ellers var det i Danmark på ferie. Det var sådan meget sommerhus og camping. Mange blev også hjemme. De tog ikke på ferie. I dag er det jo rutschebane, hvis du ikke har været ude at flyve inden du er ti. Den gang der var det uhyre sjældent. Jeg kendte ikke nogen der havde været ude at flyve. Så vidt jeg husker. Før jeg blev, ja det kan jeg ikke huske 15-20 år. Der overhovedet havde været ude at flyve.

HAR DU NOGENSINDE HAFT EN DRØMMEREJSE, SÅDAN ET STED DU BARE VIRKELIGT GERNE VIL HEN?

Det har jeg! Det har jeg faktisk været nogle gange. Den bedste jeg kan huske, det var på New Zealand. Der var jeg så voksen jo. For over tyve år siden. Jeg var på New Zealand i næsten to måneder. Der var jeg... Hvis jeg havde været yngre, så kunne jeg godt have tænkt mig at flytte derover og bo. Det er jo helt omme på den anden side af jordkloden. Man kan ikke komme længere væk. Det var en drømmerejse, ja. Så kørte jeg rundt derovre med min søn. Og boede og fiskede og alt det her. I kender det her bungeejumping. Og alt det der fede, bungeejumping kommer jo fra New Zealand. Og det så jeg på den bro hvor det blev opfundet. Der var det stadigvæk. Der hvor det blev opfundet var det elastik om benet og så bare dernede af, så må vi håbe at snoren ikke var for lang, ikke? Det var sådan ned til vandet. Men den så vi. Den var vi henne ved den bro. Og der sprang vi... jeg skulle ikke nyde noget! Men min søn han var omkring 19- 20 år tror jeg han var dengang. Han var derovre i forvejen og rejste rundt. Så var jeg ovre at besøge ham. Kun mig. Og så alt muligt med nedover noget der hedder white water rafting. Hvor du så kommer ud i en gummiflåde og så går det bare

nedad, helt vildt. Og folk de ryger over bord og du har styrthjelm og våddragt og det har de meget af derovre. Det kunne jeg godt lide. I dag ville jeg ikke kunne det og turde det. Og så også det der hvor du står udover en klippeside med sådan en, ja hvad hedder de... Det hedder crack. Det er nogle store kæmpe drager med sådan en stor stang, og hænger du bare derudover, og er spændt til ud i fri luft.

ER DET IKKE SÅDAN DEM DER ER TREKANTEDE. JEG HAR HØRT OM DEM.

Ja. Det prøvede jeg også. Det gjorde jeg kun en gang. Også at hoppe ud fra et fly med faldskærm, og det er jo helt almindeligt derovre. Det var nu heller ikke mig, men der kan jeg bare huske min søn. Der bliver du spændt på en anden en, så de er to. Det hedder skydiving, hvor min søn og ham guiden de var spændt sammen. Og så springer de ud fra flyet, uden faldskærm... altså den er ikke udløst. Og så kunne jeg tydeligt se, at de var meget langt oppe, så kommer de ned og så tænker man: "Ej nu må de snart slå den faldskærm ud." Det gjorde de så. Det var ikke mig. Men jeg kan godt se at det må have været fedt. Men alt det der, det har de meget af derovre.

SÅDAN NOGET FARLIGT?

Det kan man godt sige. Men det er meget sikkert derovre. Det er meget sådan, uha de passer på. Men du skal kunne turde.

VI SKAL TIL AT STOPPE NU. JEG VIL SIGE TAK FOR AT DU GAD AT BLIVE INTERVIEWET. HEJ HEJ.